



# ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

27 Δεκεμβρίου 2024

Προς: Συμβουλευτική Επιτροπή του Έργου «Ολοκληρωμένος Φορολογικός Μετασχηματισμός»

Αξιότιμα Μέλη της Επιτροπής,

**Θέμα: Εισηγήσεις του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών («ΠΣΕΑΔ») για το Φορολογικό Μετασχηματισμό σ' ό,τι αφορά τον Ασφαλιστικό Τομέα**

Αναφορικά με το ως άνω θέμα και σε συνέχεια της συνάντησης που πραγματοποιήθηκε μεταξύ της Επιτροπής σας και των εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου ΠΣΕΑΔ περί τα μέσα Σεπτεμβρίου, σας παραθέτουμε γραπτώς τις κατωτέρω εισηγήσεις για τη συμπερίληψη τους στο έργο του Φορολογικού Μετασχηματισμού.

Πριν προχωρήσετε στην εξέταση των προτάσεων για την ενσωμάτωσή τους στο σημαντικό έργο του Φορολογικού Μετασχηματισμού, παρατίθενται παρακάτω λίγες πληροφορίες για τον ΠΣΕΑΔ.

Ο ΠΣΕΑΔ είναι ο κύριος επαγγελματικός σύνδεσμος που εκπροσωπεί και υπερασπίζεται τα συμφέροντα των Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών. Στην Κύπρο, οι Ασφαλιστικοί Διαμεσολαβητές συμβάλλουν καθοριστικά στην παραγωγή ασφαλιστρων κάθε χρόνο, τόσο στον κλάδο ζωής όσο και στον γενικό κλάδο, με συνολικά ασφάλιστρα που υπερβαίνουν το μισό δισεκατομμύριο ευρώ. Η συνεισφορά τους στην οικονομία του τόπου είναι σημαντική, ενισχύοντας το ΑΕΠ.

Το 17μελές Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου, μέλη του οποίου συμμετείχαν στη συνάντηση της 16ης Σεπτεμβρίου 2024, εκφράζει την υποστήριξή του στην πρωτοβουλία για τον Φορολογικό Μετασχηματισμό. Αξιοποιώντας την πολυετή εμπειρία των μελών του στην προώθηση και πώληση ασφαλιστικών προϊόντων, καθώς



# ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

και την καθημερινή επαφή τους με τους καταναλωτές, διατυπώνονται οι παρακάτω προτάσεις για τον Φορολογικό Μετασχηματισμό:

## **A) Φορολογικά Κίνητρα για Ασφάλιση Ακινήτων έναντι Φυσικών Καταστροφών**

### Η αυξανόμενη απειλή από φυσικές καταστροφές

Οι φυσικές καταστροφές, όπως σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές και τυφώνες, αποτελούν πλέον μια αδιάκοπη και σοβαρή πρόκληση για τις κοινωνίες και τις οικονομίες μας. Η κλιματική αλλαγή επιδεινώνει την ένταση και τη συχνότητά τους, προκαλώντας εκτεταμένες ζημιές σε υποδομές, περιουσίες και ανθρώπινες ζωές.

### Η ανάγκη φορολογικών κινήτρων για την ασφάλιση έναντι φυσικών καταστροφών

Η Κύπρος βρίσκεται σε μια από τις πλέον σεισμογενείς περιοχές της Μεσογείου. Παρά τις ανθεκτικές στις σεισμούς κατασκευές, οι επιπτώσεις ενός μεγάλου σεισμού ή άλλης φυσικής καταστροφής μπορεί να είναι καταστροφικές για την οικονομία και την κοινωνία. Οι ιστορικές καταστροφές έχουν δείξει ότι τέτοια φαινόμενα προκαλούν ζημιές δισεκατομμυρίων και οδηγούν σε ανυπολόγιστες ανθρώπινες απώλειες. Για μια μικρή οικονομία όπως η κυπριακή, οι συνέπειες μπορεί να είναι ολέθριες.

### Ο ρόλος της ασφάλισης ως μηχανισμός απορρόφησης κλυδωνισμών

Η ασφάλιση έναντι φυσικών καταστροφών αποτελεί βασικό μηχανισμό που μεταφέρει το οικονομικό βάρος από το κράτος στις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρείες. Με τον τρόπο αυτό, μειώνεται η ανάγκη για κρατική παρέμβαση, διασφαλίζεται η οικονομική σταθερότητα και ενισχύεται η ανθεκτικότητα της κοινωνίας.

### Η πρόταση της ΕΙΟΡΑ και της ΕΚΤ για τη μείωση του κενού ασφαλιστικής προστασίας

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχουν προτείνει μια συνολική αντιμετώπιση σε επίπεδο ΕΕ για τη μείωση του κενού ασφαλιστικής προστασίας από φυσικές καταστροφές. Σε κοινό έγγραφο που δημοσιεύτηκε το 2023, οι δύο οργανισμοί



# ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

παρουσίασαν μια κλιμακωτή προσέγγιση που περιλαμβάνει τη συνεργασία του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

Η πρόταση περιλαμβάνει:

1. Ένα κοινοτικό σύστημα αντασφάλισης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα: Στόχος είναι η αύξηση της ασφαλιστικής κάλυψης για φυσικές καταστροφές μέσω της συγκέντρωσης κινδύνων σε επίπεδο ΕΕ, αξιοποιώντας οικονομίες κλίμακας.
2. Ένα ταμείο της ΕΕ για τη δημόσια χρηματοδότηση καταστροφών: Χρηματοδοτούμενο από συνεισφορές των κρατών μελών, θα στηρίζει την ανοικοδόμηση δημόσιων υποδομών μετά από καταστροφές, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει μέτρα μετριασμού των κινδύνων.

Αυτές οι πολιτικές προτάσεις αποσκοπούν στη μείωση των οικονομικών επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών, προστατεύοντας παράλληλα τις κοινωνίες, τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις.

## Εισήγηση ΠΣΕΑΔ: **Φοροαπαλλαγή 300 ευρώ για την ασφάλιση κατά φυσικών καταστροφών**

Ο ΠΣΕΑΔ προτείνει τη χορήγηση φοροαπαλλαγής έως 300 ευρώ για όσους ασφαλίζουν τα ακίνητά τους έναντι φυσικών καταστροφών, όπως σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές και ανεμοστρόβιλοι. Η πρόταση περιλαμβάνει την ένταξη αυτής της φοροαπαλλαγής στις «εκπτώσεις/απαλλαγές» του μέρους 5Α της φορολογικής δήλωσης.

## Νομικά πλαίσια για την ενίσχυση της ασφάλισης περιουσίας

Παράλληλα, θα μπορούσε να εξεταστεί η θέσπιση νομοθεσίας που ενθαρρύνει ή καθιστά υποχρεωτική την ασφάλιση περιουσίας. Με αυτόν τον τρόπο, προστατεύεται



# ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

η ιδιωτική περιουσία, μειώνεται το δημοσιονομικό κόστος και ενισχύεται η ανθεκτικότητα της οικονομίας έναντι φυσικών καταστροφών.

## **Οφέλη για τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και τον κρατικό προϋπολογισμό**

Η προώθηση τέτοιων πολιτικών αποσκοπεί στην προστασία των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, καθώς και στη διασφάλιση του κρατικού προϋπολογισμού από τις αυξανόμενες επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών.

**Συμπέρασμα:** Η υιοθέτηση φορολογικών κινήτρων για την ασφάλιση ακινήτων έναντι φυσικών καταστροφών, σε συνδυασμό με τις ευρωπαϊκές προτάσεις της ΕΙΟΡΑ και της ΕΚΤ, θα αποτελέσει ένα σημαντικό βήμα για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας της Κύπρου. Πρόκειται για μια ολιστική προσέγγιση που διασφαλίζει τη βιώσιμη διαχείριση κινδύνων σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

## **B) Αύξηση Περιθωρίου για Φοροαπαλλαγή**

Μετά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ), το επόμενο σοβαρό ζήτημα που καλείται η χώρα μας να αντιμετωπίσει είναι το συνταξιοδοτικό. Αυτό το θέμα δεν αφορά μόνο την επάρκεια των συντάξεων, αλλά και τη συνολική ευημερία των μελλοντικών συνταξιούχων.

**Ευρωπαϊκή Διάσταση:** Στην Ευρώπη, μέσω δεδομένων που έχει συγκεντρώσει η BIPAR από διάφορες χώρες, παρατηρείται μια κοινή τάση ενίσχυσης των ιδιωτικών συντάξεων μέσω φορολογικών κινήτρων. Αυτό γίνεται ως απάντηση στην αυξανόμενη πίεση που ασκείται στα δημόσια συνταξιοδοτικά συστήματα, λόγω της δημογραφικής γήρανσης και της οικονομικής αβεβαιότητας. Ανάλογες αναλύσεις προτείνουν τη διεύρυνση του φορολογικού περιθωρίου για την ενίσχυση των ιδιωτικών συντάξεων, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των πολιτών σε συνταξιοδοτικά προγράμματα.



# ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

**Κυπριακή Πραγματικότητα:** Στην Κύπρο, η κατάσταση παρουσιάζει παρόμοιες προκλήσεις, με το συνταξιοδοτικό μας σύστημα να εξαρτάται κυρίως από τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Ωστόσο, υπάρχουν σοβαρά ζητήματα που χρήζουν προσοχής:

Η διατήρηση του ποσοστού κινήτρων στο 20% για αποταμίευση, συνταξιοδότηση ή εξασφάλιση της οικογένειας μέσω ασφαλιστηρίων ζωής επηρεάζεται αρνητικά από παράγοντες όπως:

-ΓΕΣΥ: Οι εισφορές για το Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ), που εφαρμόζονται σε όλα τα εισοδήματα (π.χ., μισθοί, ενοίκια, μερίσματα), μειώνουν το διαθέσιμο ποσοστό για τέτοιου είδους κίνητρα, καθιστώντας αδύνατη την αφαίρεσή τους από τον υπολογισμό.

-Κοινωνικές Ασφαλίσεις: Οι εισφορές για τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις, βάσει των τρεχόντων δεδομένων, συνεχίζουν να διαβρώνουν το ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος, επιβαρύνοντας περαιτέρω την αποταμιευτική ικανότητα των πολιτών.

Η αλληλεπίδραση αυτών των παραγόντων περιορίζει τη δυνατότητα δημιουργίας κινήτρων για αποταμίευση ή συνταξιοδοτική ασφάλιση, εντείνοντας τις ήδη υπάρχουσες πιέσεις στο σύστημα. Πιο συγκεκριμένα:

**1.Αυξημένες εισφορές στις κοινωνικές ασφαλίσεις:** Από το 2014 μέχρι το 2039, οι εισφορές των μισθωτών θα αυξηθούν σταδιακά από 7.8% σε 10.3%, επιβαρύνοντας τους εργαζομένους και περιορίζοντας την ικανότητά τους να επενδύσουν σε ιδιωτικές συνταξιοδοτικές επιλογές.

**2.Εφαρμογή του ΓΕΣΥ:** Με την εισαγωγή της υποχρεωτικής εισφοράς 2.65% στο ΓΕΣΥ, η αγοραστική δύναμη των πολιτών μειώνεται περαιτέρω.

**3.Φοροαπαλλαγή για ιατροφαρμακευτική κάλυψη:** Φοροαπαλλαγή για ιατροφαρμακευτική κάλυψη: Σύμφωνα με την Εγκύκλιο 3/2024 του Εφόρου Φορολογίας, το όριο φοροαπαλλαγής για σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, που είχε καθοριστεί το 2015 στο 1,5% των αποδοχών, αυξάνεται από το 2024 στο 2%.

**4. Κοινωνική σύνταξη:** Η κοινωνική σύνταξη στην Κύπρο, όπως και στα περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναγνωρίζεται ευρέως ως ανεπαρκής. Τα



## ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

συστήματα κοινωνικής ασφάλισης χαρακτηρίζονται από μη βιωσιμότητα, με τις αναλογιστικές μελέτες να επιβεβαιώνουν τη σημαντική έλλειψη πόρων. Επιπλέον, το ίδιο το κράτος παραδέχεται τις αδυναμίες του συστήματος, αναδεικνύοντας την ανάγκη για ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις.

**5. Αύξηση της φτώχειας:** Η μεσαία τάξη συρρικνώνεται και το επίπεδο φτώχειας αυξάνεται, επηρεάζοντας σημαντικά και τους συνταξιούχους.

### Προτεινόμενες Λύσεις

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, προτείνεται 1) **η επέκταση του φορολογικού περιθωρίου φοροαπαλλαγής στο 25% των αποδοχών** (από το 20% που ισχύει σήμερα). Αυτό θα επιτρέψει στους πολίτες να διαθέτουν περισσότερους πόρους για ιδιωτικές ασφαλιστικές λύσεις, βελτιώνοντας την οικονομική τους ασφάλεια κατά τη σύνταξή τους και την εξασφάλιση της βιωσιμότητας της οικογένειάς τους. Εναλλακτικά, προτείνεται 2) **η διατήρηση του ποσοστού στο 20%, χωρίς την αφαίρεση των εισφορών για το ΓΕΣΥ και τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις**. Το ΓΕΣΥ επηρεάζει άμεσα το διαθέσιμο ποσοστό του 20% που προορίζεται για την ενίσχυση της αποταμίευσης, της σύνταξης ή της εξασφάλισης της οικογένειάς μέσω ασφαλιστηρίων ζωής, καθώς εφαρμόζεται σε όλα τα εισοδήματα (π.χ. ενοίκια, μερίσματα κ.λπ.) και δεν μπορεί να υπολογίζεται ξεχωριστά. Παράλληλα, οι εισφορές στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις, με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα, διαβρώνουν το διαθέσιμο ποσοστό, όπως αναφέρθηκε, περιορίζοντας την αποτελεσματικότητα του κινήτρου.

Πρόσφατες μελέτες που πραγματοποιήθηκαν στην Ευρώπη, καθώς και στην Κύπρο, αποκαλύπτουν ότι τα δύο τρίτα των εργαζομένων δεν διαθέτουν κανένα αποταμιευτικό σχέδιο πέρα από την κοινωνική σύνταξη. Αυτό αναδεικνύει την ανάγκη για αύξηση του φορολογικού περιθωρίου, καθώς οι περισσότεροι καταναλωτές επιλέγουν συνταξιοδοτικά προγράμματα κυρίως για φορολογικούς λόγους, παρά λόγω συνειδητοποίησης της αναγκαιότητας της αποταμίευσης αυτής.



# ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

Η ιδιωτική ασφαλιστική βιομηχανία αποτελεί έναν σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας, συνεισφέροντας ουσιαστικά στο ΑΕΠ. Η διεύρυνση του φορολογικού περιθωρίου θα μπορούσε να ενισχύσει περαιτέρω τη συμβολή αυτή, προάγοντας την οικονομική σταθερότητα και την ευημερία της χώρας μας.

**Συμπέρασμα:** Η προτεινόμενη αύξηση του φορολογικού περιθωρίου φοροαπαλλαγής δεν είναι απλώς μια ευνοϊκή αλλαγή για τους πολίτες, αλλά μια απαραίτητη κίνηση για τη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος της Κύπρου. Έχοντας υπόψη τις ανάγκες των συνταξιούχων και τη σταδιακή επιβάρυνση του διαθέσιμου εισοδήματος, είναι σημαντικό να δοθούν κίνητρα που θα ενθαρρύνουν την ιδιωτική ασφάλιση και θα προασπίσουν την οικονομική ασφάλεια των μελλοντικών γενεών.

## Γ) Ρυπογόνες Επιχειρήσεις

Η πρόταση για τις ρυπογόνες επιχειρήσεις σε σχέση με τον φορολογικό μετασχηματισμό εστιάζει στην ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και στα μέτρα που επιβάλλονται μέσω φορολογικών και ασφαλιστικών μηχανισμών. Στην εποχή της κλιματικής αλλαγής και της επιταχυνόμενης περιβαλλοντικής υποβάθμισης, οι επιχειρήσεις που συμβάλλουν στη ρύπανση καλούνται να αναλάβουν πλήρως τις ευθύνες τους. Στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας βρίσκεται η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», η οποία αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι οι επιχειρήσεις επωμίζονται το κόστος αποκατάστασης των περιβαλλοντικών ζημιών που προκαλούν.

## Προτεινόμενες Λύσεις

1. **Φορολογικά και Οικονομικά Κίνητρα:** Η εφαρμογή ειδικών φόρων και τελών στις ρυπογόνες δραστηριότητες αποσκοπεί στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής προστασίας. Αυτά τα μέτρα μεταφέρουν το κόστος



## ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

περιβαλλοντικής υποβάθμισης στις ίδιες τις επιχειρήσεις, δημιουργώντας παράλληλα κίνητρα για την υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών.

- 2. Υποχρεωτική Ασφάλιση Περιβαλλοντικής Ευθύνης:** Η υποχρεωτική ασφάλιση περιβαλλοντικής ευθύνης λειτουργεί συμπληρωματικά, καλύπτοντας το κόστος αποκατάστασης ζημιών που ενδέχεται να προκύψουν από ατυχήματα ή άλλες ρυπογόνες δραστηριότητες. Με αυτόν τον τρόπο, εξασφαλίζονται επαρκείς πόροι για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζημιών και αποτρέπεται η μεταφορά του κόστους στην κοινωνία.
- 3. Εκτίμηση και Διαχείριση Κινδύνων:** Η υποχρεωτική υποβολή Γραπτής Εκτίμησης Κινδύνων (ΓΕΚ), όπως ορίζει η νομοθεσία περί Ασφάλειας και Υγείας, σε συνδυασμό με τη Μελέτη Εκτίμησης και Διαχείρισης Ασφαλίσιμων Κινδύνων, αποτελεί προϋπόθεση για τις επιχειρήσεις που αιτούνται κρατική χρηματοδότηση. Αυτή η διαδικασία, υπό την καθοδήγηση εξειδικευμένου Ασφαλιστικού Συμβούλου, συμβάλλει στην πρόληψη παραδοσιακών και νέων κινδύνων, διασφαλίζοντας την επιχειρηματική βιωσιμότητα.

**Συμπέρασμα:** Η ενσωμάτωση φορολογικών και ασφαλιστικών μέτρων στον οικονομικό σχεδιασμό προάγει την περιβαλλοντική ευθύνη, ενισχύοντας την προστασία του περιβάλλοντος και την οικονομική σταθερότητα. Οι ρυπογόνες επιχειρήσεις καλούνται να προσαρμοστούν στις σύγχρονες απαιτήσεις, υιοθετώντας μέτρα που προστατεύουν το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους.

**Παράδειγμα Καλής Πρακτικής:** Η Ελλάδα, στο πλαίσιο εναρμόνισης της με την Οδηγία 2004/35/ΕΚ, υιοθέτησε ρυθμιστικό πλαίσιο που καθιστά υποχρεωτική την ασφάλιση περιβαλλοντικής ευθύνης για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων. Αυτό αποτελεί παράδειγμα υλοποίησης της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», διασφαλίζοντας την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών και προωθώντας τη βιωσιμότητα.





# ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

Είμαστε πάντοτε στη διάθεση του Συμβουλίου για να διασαφηνίσουμε πλήρως τα όσα αναφέρουμε αλλά και να βοηθήσουμε το σημαντικό έργο που επιτελείτε.

Μετά τιμής,

Δέσποινα Κυπριανίδου

Νομικός Σύμβουλος ΠΣΕΑΔ

Πάνος Τσιολής

Πρόεδρος ΔΣ ΠΣΕΑΔ

Φάνος Βακανάς

Μέλος ΔΣ ΠΣΕΑΔ